

A város meg akarja váltani a villamos vasutat.

— Teljesíték az alkalmazottak követeléseit. —

(Saját tudósítónktól.) Régóta húzódik már a tárgyalás egyrészt a villamos vasút alkalmazottai és igazgatósága között az előbbiek béremelési követelését illetően, másrészt az igazgatóság és a város között abban a kérdésben, hogy a város tarifaemelését engedélyezzen. Az igazgatóság ugyanis azt a véleményét nyilvánította, hogy a jelen viszonyok között csak tarifaemelés mellett teljesítheti az alkalmazottak kívánságait. A város képviselőjében dr. Somogyi Szilveszter polgármester megtagadta a tarifaemelésre vonatkozó kérelmet és kijelentette, hogy a város hajlandó inkább átvenni a villamos vasút üzemét és ez esetben megfizetni a munkásoknak a kollektív szerződés szerint való nagyobb fizetést.

Szerdán délelőtt kiüldöztetés kereste fel a polgármestert. Ebben résztvettek Rosentfeld Nándor igazgató és a villamosvasút alkalmazottainak megbízottai, továbbá a szociáldemokrata párt kiküldöttei. A polgármester megismételte azt a kijelentését, hogy a város hajlandó a villamos vasút üzemét átvenni, de a tarifaemelésre nem ad engedélyt.

Rosentfeld igazgató kijelentette, hogy ő nem dönthet az üzem átadásának kérdésében. Az ajánlatot a délutáni igazgatósági ülés elé fogja terjeszteni. A maga részéről az üzem megváltását nem tartja időszerűnek. A vállalat ugyanis, köztudomás szerint nem magyar, hanem belga s a részvények frank-értékre szólnak. Ezért ha koronaértékben váltanák meg a vállalatot, ez a valutáris különbségben nagy veszteséget jelentene a részvényesekre.

A polgármester azt válaszolta, hogy amennyiben csak ez akadályozná az üzem átvételét, az akadályt oly módon lehetne elhárítani, hogy a város kölcsönképpen megtartaná a megváltási összeget és a törvényes kamatokat fizetné mindaddig, amíg a korona és a frank árfolyama közötti különbség le nem száll a normális mértékre.

Sulyok János, a villamos vasúti munkások vezetője erre azt mondotta, hogy akár a tarifaemelés, akár az üzemmegváltás kérdése tisztán a város és az igazgatóság dolga. A munkásságra csupán az tartozik, hogy a kollektív szerződésben megállapított fizetését megkapja. A munkásság nem hajlandó tovább várni és a bekövetkező anarchiáért nem vállal felelősséget, ha januárra visszaszámlálva meg nem kapja a követelését. Ebben huszonnégy óra alatt kell döntenie.

Végül abban állapodtak meg, hogy az alkalmazottak kívánságai fölött délután fél négy órakor határoznak.

A délutáni ülésre az igazgatósági részről eljöttek: Weiner Miksa elnök, Rosentfeld Nándor igazgató, Balás Zoltán igazgatósági tag és dr. Weisz Gyula a részvénytársaság ügyésze. A munkások ismét Sulyok János bizalmiférfi vezetésével vettek részt, a szociáldemokrata pártot pedig Nemes Lajos párttitkár képviselte.

Dr. Weisz Gyula ügyész elmondotta, hogy a Közuti Vaspálya Részvénytársaság joga harminc évre szól, amiből csak tíz év telt még el, ha tehát már most váltaná meg a város az üzemet, akkor a husz évre elmaradó haszonért is kárpótolnia kell a részvényeseket.

Nemes Lajos párttitkár a részletes felelet során közbeszólt, hogy most csak a munkásság kívánságainak elintézéséről van szó. Az üzemmegváltás kérdése egészen különálló tanácskozásnak lehet a tárgya.

Dr. Weisz Gyula erre azt vitatta, hogy a béremelés, illetőleg a kollektív szerződés elfogadása s az üzemátadás kérdése szorosan összefüggnek, mert azt kell tudni, hogy kit terhel a kollektív szerződésből eredő költség, vagyis, hogy ki lesz a vállalat tulajdonosa: a részvénytársaság, vagy a város.

Dr. Somogyi Szilveszter polgármester: A városra nézve itt főkérdés, hogy átvessze-e az üzemet, vagy nem. Ha átvesszi, akkor a munkásokat a kollektív szerződés szerint fogja fizetni. A munkásokra legfőképpen az tartozik, hogy már januárra visszaszámlálva megkapják a nagyobb bért.

Dr. Weisz Gyula: Bár a munkásokra nézve csakugyan az a leglényegesebb kérdés, az sem lényegtelen, hogy kitől kaphatják meg a fizetést, akár most, azonnal. Mert a részvénytársaság azonnal is hajlandó az üzem átadására a következő feltételek mellett: A város átvesszi a villamos vasút üzemét, összes anyagi tartozékait a mai állapotban, a várossal közösen megállapítandó összegért, átvesszi személyzetét, terheit és feljes kárpótlást ad a husz évre elmaradó haszonért.

Dr. Somogyi Szilveszter polgármester: Mindig az üzemmegváltás mellett volt. Lesz rá gondja, hogy a feltételek mielőbb a Néptársaság elé kerüljenek és bizonyosra veszi, hogy a Néptársaság a megváltás mellett foglalt állást. Ez persze most azonnal nem történhet meg, de a munkásság bizonyos lehet benne, hogy akár a várostól, akár a részvénytársaságtól a követelt béremelést megkapja.

Balás Zoltán igazgatósági tag kifogásolja, hogy a polgármester a részvénytársaság nevében is beszél, holott a vállalat esetleg nem is prosperálhat, ha súlyos terheket vállal magára valami rekompenzáció nélkül. A kollektív szerződést nem lehet megkötni addig, amíg nem lehet tudni, hogy ki lesz a vállalat tulajdonosa.

Sulyok János: Ha egy vállalat nem prosperálhat, adja át másnak a helyét. A munkások a kollektív szerződéstől el nem állhatnak. A januári fizetés fölött pedig most kell határozni. Épp ezért azt ajánlja, hogy addig, míg el nem dől, ki tartozik majd aláírni a kollektív szerződést, a város-e, vagy a részvénytársaság, egy írásbeli megállapodást kössenek arról, hogy a munkásságnak már most utalja ki a részvénytársaság a fölemelt fizetést.

Nemes Lajos: A munkásságnak nem érdeke, hogy a kollektív szerződést már ma kössék meg vele. A munkásság bevárhatja, amíg az üzemátadás kérdése fölött határozni fognak. De egy jegyzőkönyv formájában adjon kötelező nyilatkozatot a részvénytársaság, hogy a fölemelt fizetést mindaddig, március 1-ig folyósítja, amíg megállapodás nem lesz abban, vajon átvessze-e a város az üzemet, vagy nem.

Dr. Weisz Gyula erre azt az ajánlatot teszi, hogy a többletet, amely a munkások régi fizetési és a kollektív szerződésben megállapított új, magasabb fizetések között van, március elsejéig kölcsönképpen fizesse a város.

Dr. Somogyi Szilveszter polgármester ehhez hozzájárul. Ezután a polgármester, Rosentfeld Nándor igazgató, dr. Weisz Gyula ügyész, Sulyok János bizalmiférfi és Nemes Lajos aláírásával, a Közuti Vaspálya Részvénytársaság a következő írásba foglalt nyilatkozatot tette:

A közuti vaspálya részvénytársaság mindaddig, míg az alkalmazottaival megkötni szándékozik kollektív szerződést létesíti, az alkalmazottak fizetési viszonyainak ideiglenes rendezése tárgyában az alkalmazottakkal a következőkben állapodik meg:

1. Február hó 8-án az összes alkalmazottaknak a város főpénztára utján a fizetések kiegészítése gyanánt olyan összegeket folyósított, amely összegek a január havára már felvett összegekkel együtt megfelelnek a

kollektív szerződésben egyénekenként tervezett fizetések összegeinek.

2. A város és a társaság a villamos vasút és összes tartozékai megváltása tárgyában tárgyalást folytat. Ha ez a tárgyalás 1919. március 1-ig sikeresen be nem fejeződik, a személyzet februári fizetése ugyanugy fog kiegyenlített, mint az 1-ső pontban és ettől kezdve a tárgyalás befejezéséig minden hónapban addig, amíg megegyezés létre nem jön, vagy a tárgyalás megszűnik.

Ha a megegyezés létrejön, a város tovább fizeti kollektív szerződés szerinti munkadíjakat, ha pedig létre nem jön, úgy a társulat ezidőponttól sajátjából teljesíti a fizetéseket.

3. A város a fenti fizetéseket egyelőre az esetleges végleges megegyezésig a Szegedi Közuti Vaspálya Részvénytársaság helyett és terhére eszközli és abban az esetben, ha a megegyezés nem sikerül, a helyette fizetett összegeket az egyezség megszűntétől számított 15 nap alatt azokkal a kamatokkal együtt tartozik a társulat a városnak visszafizetni, amilyen kamatot a város ez összegek után fizet. Ha pedig a megegyezés létre jön, és az átvétel megtörtént, ebben az esetben a város által a munkásoknak fizetett és a társulatnak hitelezett összegek teljesen a város terhére esnek és ez a társulattal kötött egyezségnél tárgyalásszerűen figyelembe vétetik.

Leverik a Spartacusokat.

Berlin, február 5. A lapok brémai jelentése szerint ma reggel 79 sebesültet szállítottak kórházba. 11 halott személyazonosságát eddig nem sikerült megállapítani. A halottak és sebesültek száma több mint 100. A brémai spartacus munkások a város különböző részein elszáncolták magukat és tovább akarják folytatni a harcot. A kormánycsapatok folyton erősítést kapnak és a spartacusok küzdelme kihatástalan. Kénytelenek lesznek megadni magukat.

Bellunóban nincs élelmiszer.

Lugano, február 5. A Secolo jelentése szerint Belluno tartományban kétségbeesítő a polgári lakosság helyzete. Most három hónappal azután, hogy a tartományt az ellenséges csapatoktól megszabadították, a lakosságnak még rosszabbul megy a dolga, mint azelőtt. A nagyon szűkösen kimért élelmiszer fejadagoknak alig egy hatodát szállították. Az éhségtől többen meghaltak. A tartomány tizenhat polgármestere gyűlést tartott Feltérben, ahonnan segélykiáltást intéztek a kormányhoz azzal a kijelentéssel, hogy a nyomor elérte a legfelsőbb fokát annak, ami még elviselhető és hogy a hatóságok kénytelenek a közrend fentartásáért magukról minden felelősséget elhárítani.

Szerb erőszakosságok Ujvidéken.

Budapest, február 5. (A Delmagyarország tudósítójától.) Értesülésünk szerint a szerbek Ujvidéken 30 vezető pozícióban levő magyar polgárt tuszul letartóztattak. Közülük Balla Árpád földbirtokost, Balla Aladár volt követ és meghatalmazott miniszter öccsét. A letartóztatások összefüggésben vannak a magyarok ujvidéki tüntetésével.

A bolseviklek elűzték Archangelskből az angolokat.

Kopenhága, február 5. Krisztíaniából jelentik: Az angol hadügyminiszter jelenti, hogy a bolsevikiek nagy haderővel megtámadták Archangelszket. Az angolok 3 napi ellenállás után elvonultak és a várostól néhány kilométernyire rövid frontállást foglaltak el. Az angol csapatokban sok amerikai és orosz katona is volt.